

Megjelen minden vasárnap.

lapalajános és felelős szerkesztő:
ΡΑΤΗ ΒΥΛΙΑ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sopron, Ógabona-tér 18. sz.

ELŐRE

FÜGGETLEN KRITIKAI BETAJÁR.

ELŐFIZETÉSI ÁRÁK
helyben házhöz szállítva vagy vidékre
postán küldve:
égető évre . . . . . 6 K -
fél évre . . . . . 3 K -
negyed évre . . . . . 2 K 50 f

Egyes szám ára 10 fillér.

Írtdeléseket felvesz és jutá-
nyosan közöl a kiadóhivatal.

Egy kis megszívlelni való.

Amint az előbbi cikkeimben kifejtettem, a kereskedelem egyáltalán, de a fűszeresek különösen a teljes szervezetenység terhet nyögik. Az iparos 8-10 órai munkájával szemben 15-18 órai tesli és szellemi munkát fejt ki a kereskedő és mindennek dacára alig képes fizetni és háztartási szükségletét fedezni munkaképességével. Éregek napjaira való feltételezésről még átadni nem mer.

Hangsúlyoztam már, hogy a nagykereskedő ellensége annak a kiskereskedőnek, kinek létét, vagyonsodását köszönheti. Vagy nem a legnagyobb rosszakarat, lelkiismeretlenség kell-e ahhoz, hogy a nagykereskedő (tisztelt a kivételnek) felhasználva azt a kedvező helyzetet, melybe épp a kiskereskedő által jut, hogy áruját mindig első helyen szerzhessék be, kocsiaromány vételekkel a fuvar felet fizeti, arra, hogy detail üzletet is forszírozza, ott saját bevédvő versenyre kel s azoknak ugys nehéz existenciáját nehezíti.

Ennek változnia kell. Aki nincs velünk, az ellenünk van. A nagykereskedőknek kell a kereskedelmi érdeképviseletek élére állni, azt irányítani, jó tanácsokkal ellátni, befolyását, tudását, tapasztalatát azok javára érvényesíteni.

Ha ezt nem teszik, maguk fölött mondják ki az ítéletet. Mert nem nézhetjük, hogy míg ők a mi rovásunkra vagyont szereznek, nekünk a mindennapi kenyérért is küzde-
nünk kell.

S pedig megmondom azt is röviden, hogyan segíthetünk magunkon.

Mikor Láng Lajos, az egykori kereskedelmi miniszterrel a fűszerkereskedők küldöttségét segítséget kért a fogyasztási szövetkezetek versenyre ellen, azt a tanácsot adta nekik, hogy alakítsanak ők is azok ellenében szövetkezeteket.

Tehát szövetkezzünk! Ha lehet a nagykereskedőkkel, ha nem, akkor ellenük és a fogyasztási szövetkezetek ellen.

Teremtünk meg külföldi mintára az áruszükségletünk központi bevásárlói intézményét. Vélünk, családunkkal, sőt veivünkkel szemben is kötelességünk, hogy tömeges bevásárlás révén, áruinkhoz olcsón juttva, nemcsak megfelelő haszonnal dolgozzunk, de árunkat is olcsóbban adhassuk.

És ha a központi intézmény olcsón adja

első minőségű áruját tagjainak, azok is, kik idegenkednek s nem bírnak fogékonyssággal a szövetkezés iránt, csatlakozni fognak hozzánk s erősbitenek bennünket.

Igy egyrészt biztosíthatjuk megélhetésünket, másrészt korlátozzuk a fogyasztási szövetkezetek terjedését, melyek ezental versenyre velünk nem kelhetnek.

Hiszem, hogy vezetőink gondolkodni fognak ezen eszme fölött és el is várjuk, sőt el is várjuk (ha csak: vártászt, várhatást, elvárhatást . . .) s iparkodni fognak a kereskedők érdekében ezt a mozgalmat megindítani.

Rész Samu.

SZEMLE.

* Emberi dolog. Nem tudjuk, ki-mindenkinek van arról tudomása, hogy a városi gyepmesterrel kötött városi szerződés már a múlt év október havában lejárt és a gyepmesteri szolgáltatás ellátása érdekében a kellő intézkedés meg nem történt. A tény az, hogy erről a már múlt év október havában lejárt szerződés megújításáról ragy pttársaról Krétsich dr. tanácsos egyelőre nem jut az eszébe a rég lejárt szerződés megújítását kérni, ugy a jó ég tudja meddig bírhatta volna nyugodtan, szerződés nélkül is, ezreke rugó jövedelmöző állását. Ezuttal megtudjuk bocsjítani Krétsich dr. tanácsos ur felelősségét, mert hiszen a fizetés felmérés kérdése annyira elfoglalta minden idejét, hogy ily haszontalan városi ügyek nyilvántartásával bibelődni igazán ra nem értelet. Minthogy azonban tudomásunk szerint ehhez teljesen hasonló esetből kifolyólag a város már milliókkal károsodott, mégis celszerűen bizonyulna, ha a polgármester ezeknek az ügyeknek nyilvántartásával a sokkal jobban dolát és fizetésfel-
emelési gondoktól ment szolgáltatást vagy rendeléseket bízná meg. Holni bukott millió városi szerződések nyilvántartásával és ellenőrzésével tanácsos urakat terhelni nem is méltányos dolog.

* Sztérényi Magyarország gazdasági fejlődéséről. Sztérényi József, a koalíciós kormány volt kereskedelemügyi államtitkára minduntalan hallat valánt magáról. Legutóbb mint gazdasági előadó tartott felelővást, melyben a kereskedelmi székben vilátozottak homlokegyenest beszélt az ország gazdasági fejlesztéséről. Ha — ugy fejezi be beszédét — az ország annyi közötti és önvédelmi harc mellett képes volt ily eredményeket elérni, mennyivel

Csitkovics-kávéház.
Teljesen ujonnan, a modern nagyvárosi igényeknek megfelelően berendezve. — Három kütünő ujj billiárd. — Ma és naponta
Zene-estély
egy k legkedveltebb nemzeti zenekar által.
Kezdeté este 9 órakor. — Számos látogatást kér
CSITKOVICS PÁL, kávéés.

Kütünő forgalmu nagyvendéglő
tágas udvarral, nagy kerttel és melléképületekkel, forgalmas gyárral bíró nagyközségben f. évi július 1-ével bérbé adandó.
: Bővebbet a kiadóhivatalban. :

Olcsó pénz!
4 1/2%-os törlesztéses jelzálog kölcsön kapható földesbirtokra és házakra
10-től 65 évi
: időtartamra. :
Szigethy Kajos, bankbizományos
Sopron, Kolostor-utca 3. sz.

SCHÖBERL MIHÁLY
építkezési vállalkozó :: Sopron, Vasut-sor 3.
*****
Ajánlja magát a n. é közönségnek minden, az építiparba vágó munka elvégzésére, melyet olcsón és pontosan eszközöl.

Gummisarok, cipókrém, cipósámfá, cipókötő, szállagtartó, gyöngycsokor
és mindenemű díszmü bőrök nagy választéka.
Világhírű „O'SULLIVAN” gummisarok
és „IDA” cipókrém egyedül raktára
FLEISCHER JÓZSEF UTÓDA
bőrkereskedésben
SOPRON, SZÉCHENYI-TÉR 20.

STESSEL SIMON tüzifa, épületfa és szőlőkarók raktára (Sopron, Deák-tér 4. sz.)

nagyobb eredményeket érhetne el, ha ez a közjogi politizálás nem nehezednék oly súlyos közgazdasági életünkre és nem elcsalászná meg mindentudatlan annak fejlődését. Ha az ország igazi nagyszabású gazdasági politikáját és munkáját zavartalanul folytathatná, rövid néhány évvel alatt Európa leggazdagabb országává fejlődhetne. — Hat hiszen igazra van, ugyanez mondjuk mi ma ismét, hogy az ország Széchenyi kereskedelmiügyi államtitkársága által mégsepp beszél. És ha politizáló kedvünkben volnánk, még azt is megmondanánk, hogy miért. Avagy úgy is tudják?

* **Mi van a Dél Vasutal.** A Dél Vasutól mostanában megint sokat beszélnek. Az írtják róla, hogy még mindig nem áll valami fenyesen, még mindig nem csenden rendezte a szénját. Az osztrák kormány is énként velük dicsekedik róla s mindentörő segíteni akar a helyzetben. De már a segítés módjának eldöntésénél megakad s nem tud tisztázni jónai azzal, hogy miként segítsen. Egyelőre elzárkóz minden olyan támogatástól, ami pénzbe kerülne. Ki is talált már egy olyan megoldási módot, amely alkalmas volna a társaság szánására. Állam ez abból, hogy rábírnák a Dél Vasut családibbégi kötvények kibocsátására, hogy mondjanak le 1917-ig a hitvesorsolásra. Ezekülvél biztosítanak az osztrák kormány a készülvél felémelt tarifa 1917-ig való érvényben tartását és hajlandó volna a magyar kormányjal együttesen újabb kölcsönt garantálni. És itt a kökénél. Ez idő szerint ugyanis nem lehet szó a magyar hozzájárulásról, mert zavarosak a magyar politikai viszonyok és még jó ideig nem lehet számítani a magyar garanciára. Már pedig az osztrákok úgy vélekednek, hogy a Dél Vasut magyar vonatkozású a magyar gazdasági érdekeket szolgálja s ok sem estek a fejtárgyára, hogy osztrák pénzen fejlessék a magyar vonatokat. Az osztrákok tehát nem fognak fizetni a magyarért, a magyart helyt állnak. A rendezésből tehát semmi sem lesz. Lesz azonban deficit, melyért a két kormányknak helyt kell állni, vagy — a vasutat államosítani. Ez ugyan elsősorban osztrák érdek, de épp azért lesz meg sokkal hamarabb, mintha magyar érdek volna.

* **Székelvél-tervek Pécsét.** Ott is kórházat akarnak építeni, ott is volt Székelvél Kálmán-telep építési terv komédiája. Kissé más-ként történt ugyan a dolgot ott, mert ott nem kerülő tervek ártát, de hogy olyan nálunk szintén nem így történt, abban a városi tanácsunk igazán ártatlan. A nevezetes eset a következő: Pécs városát ugyanis május havában azzal a kéressel fordult a helygymiszterhez, hogy engedélyezze kórházépítést. Nagy nehezen szívesen nyeltem meg is jött a beadványra a válasz, amelyben a volt helygymiszter értesítette a városi, hogy a kibővítést nem engedélyezi, de a kitalálása helyet egy szakköznevelő közület, ki majd szülhet fog ez ügyben tárgyalni. A szakközveg azonban — bár azzal-hat-hónap tel el, nem jelentkezett, de jelentkezett helyette a vállalkozó, ki a kibővítési tervet készítette és sürgősen követele a neki júni 9-én 1920. koronát, melyet kénytelen volt a város tanácsa utalványozni, bár annak semmi hasznát nem vette. Igazán fenséges komédia, csak ne kerülne az mindig a nép pénzébe.

* **Egy szubvenció történetéből.** Magyarország pompás példa a német ipari termékeknek. A sejtetés, silyan áru mind mihozánk kerül s az olcsó árak következtében veszedelmes versenyt támaszt a magyar termékeknek. Újabban valóságos rendszert vált az is, hogy olyan vállalatok, amelyek otthon nem boldogulnak, nálunk alapítanak fióktelepeket. Ilyen recept szerint próbálkozik nálunk egész sereg vállalkozás és ezen az úton keresett boldogulást

ELŐRE

Lapp Henrik-féle melfúrások, bányatelepek és mérnökök magyar részvénytársasága is, de eddig vajmi kevés sikerrel. Az elmúlt évben 53 241 korona vesztéseget ért el Lapp magyar fiókja, az idei pedig még jobban megüvekedett a deficit. Amennyi a vállalat igazgatójára volt a helyzet, be-nagyon nyomászkodott a deficit. Az igazgató Pált, aki mostanában sűrűn szerepel különböző alapítással kapcsolatban. Ilyen előző pártfogóra levén, természetesen — szubvenció kellett kórn. Jövevényük minden-estre van a szubvencióra. A Kőbányai-uton nekik a kormányhivataltól létesítettek és ha megkapták a szubvenció, magyarány tevékenységet fognak kifejteni. Van saját szerzetük, amelyet zártkutatmányok révén szereztek. Megfúrják gróf Szápáry Pál nura-gusok véleménye szerint legalább is annyi nyersolajra fognak bukkanni, amennyi a motorból szivárog a furoljukba. Hat ez nem elég?

Városi közgyűlés.

Sopron, 1910. március 31.

Dacára, hogy sok érdekes és a város polgárságát győztető és mélyen érintő pontok álltak a mai közgyűlés tárgysorozatán, mégis igen lassan teltek a teremt. Csak óvval három óra után nyitotta meg az előzők főszólam a gyűlést, melyen meglehetősen álmosan indult meg a tárgyalás.

A napirend előtt megemlékezett a főispán az ökoritói szocietáriséletről, indítva a közgyűlést fejezte ki rész-ványozta, hogy a közgyűlés fejezte ki rész-vétel Szatmarmegyei törvényhatóságának és véletlenszerűen a tanácsot, hogy segezős iránt intézkedjék. De hamar ráta fel az álmos-sal a tárgysorozat 7. pontja, amidőn Hering Zsigmond, a tanács javaslatától eltérőleg azt indítványozta, hogy a város az ex-lex állapota való tekintettel ne fizesse be azután ennek ellenében Szilvásvárván Marton szokott modorában vétele tanács javaslatát, oly larna kel-kezett, hogy abban az előzők hallának. Azon érhethetően hangzottak azon-ban a felkiáltások: "Hol a tentartató!" — "Részpontos kedvet a fejnek!" stb. — A kavarodás eredménye azonban mégis az lett, hogy 47 szavattal 32 elhangzott elfogadták a tanács javaslatát.

Egy kis sorrendi vita kapcsán letárgyalták az ügyési kérdést is, amellyel azonban alighanem még egyszer lesz kénytelen foglalkozni a közgyűlés, mert annak dacára, hogy 14 napon belül pályázat hirdetésre utasította a közgyűlés a tanácsot, még pedig az állás eddigi szervezete alapján, ebből már azért sem lesz semmi, mert ezt a határozatot feltétlenül meg fogják felbejeleni.

Soha nagyobb "druckban" kedves honatyaikat nem láttuk, mint a 10. pont, a városi hivatalnokok fizetésrendjének kérdése-működés. Kinos csend, néma várakozás. Már-már attól lehetett tartani, hogy az elnök le tóti a dobon is "harmadszor — senki többlet", bezárja a vitát. Végre Rosenfeld Nathan vállalkozott a gesztenyének a fűzőből való kikaparására és lette meg halszó indítványát. No meg is erred ennek kapcsán a néma nyelve és csak úgy omlott a sok jókárak és jóindulat a szegény hivatalnok pártját iránt. Persze, szerencsésen le is tárgyalták az ügyet a napirendről, egy 9 tagú csanak, hogy bele kerül ebbe a bizottságba, oly három ember is, kikben legalább a kis fizetésük bízhatnak feltétlenül.

Érdekes képet a keresztényi közpártjának nyújtott a 14. pont tárgyalása, a Király-utalás folytatásának megbeszélési kérdése körülökben vita. A szükséges feltek leszerzése körülök folytatott tárgyalások ugyanis kimutatták, hogy bizonyos körök mind kitűnő módon képesek kihasználni minden alkalmat, amely a közpénzek megcsoportosására kínálkozik. Nem kevesebbet mint 140,000,000 a száraz rend és mégyszó górléket tartalmazó utca-nyitási cetra szolgáló megváltásáért. Anyai erkölcsi érzése azonban a közgyűlésnek mégis volt, hogy ezt a botrányos köve-gestelést a harag morajával vegye tudomásul. A teket persze nem veszi meg a város és más terv alapján történik majd az utca-nyitás. De meglesz.

Jelentőségteljes volt még a 15. pont, a városi puszták berbeadásának ügye. Amiről néhány hét előtt meg álmodni sem lehetett volna, ime bekövetkezett. Egy banguag adta oda a közgyűlés a berületet a soproni gazdapolgároknak. — Ha nem állnánk a választások előtt, vajlon ki kapta volna meg ezt a berület?

Hat óra lett, míg a közgyűlés ezzel a 15 ponttal végzett. A tárgysorozat azonban 48-át tartalmazott. És íme 48-as állapossággal győztesen végzettek a még hátralévő tárgyakkal. Nem is volt még 7 óra, midőn már mindennel elkészült. — Szegény — szegény hátszorult pontok. — Vajlon nem sirtak-e már bereszköztek idejében? — Es vajlon miért keresztek ep azok hátra?

SZÍNHÁZ.

Nagy Desző juliodomjátával a rendezés kerettségéből kikötökenlett sziműm premierek az e heti bemutatók ismét a rendezés mederbe terelődtek. Mindaz, amit eddig a Nadassy-féle sziműm bemutatók irántunk, változatlanul állik rá az is, lemer meg magad" bemutatójára is. Itt csak egyet kérdeztünk Nadassytól, még pedig teljes komolyssággal: Nem resteli Nadasy ur, hogy a "Luxemburg prófeta" mellett az "Ismerd meg magad", vagy éppenséggel "Az ember tragédiája"-féle előadásokat produkál? Elye nekünk aztán után ne tessék eszálkózni, vagy különös magyarázatot keresni arra, hogy miért is őrsek a hazak sziműm-előadásainál.

HIREK.

— A Rábászabilyozó társulat f. hó 6-án tartja Győrött, saját székházának rajz-teremben választmányi üléstét, Czifráky Béla főb. b. t. t. előnöke által. Tárgyalásra sok fontos ügy kerül. Megyekenti különösen érdeklí a Fortérendésiti munkák, a Répce ariznének legutóbb szerzett tapasztalatai, a Körös-part-ariznének levezetése, a Kőcsér és a Csalsadi part ariznének a Kardosbete leendő levezetése, a Répce föltesnének felemelése Földszigetéről a Kis-rábáig, az új hely megváltása stb. stb. Ben-nünk is érdeklí sok fontos dolgot elinté-zéséről lesz szó.

— A Kormány jeggyárakat állított. Az idej nyel tel folytatás az általános jegy-hiany komoly következményekkel fenyeget. Ez a körölmény a földmivélségi miniszterium figyelmét is keltette, mit az állapánhoz érkezett leirat is bizonyít. Le-folytatban arról értesít a kormány elnöpségét, hogy az országos vízépítésoti igazgatóság közpességügyi mérnöki osztályát bizta meg az ideiglenesen létesítendő műggyár ter-veinek kidolgozására.

— A vasutak és a városok. Érdekes előadás tartott ezekben a napokban Róza a Kálmán a vasutaknak a városokból való ki-helyezéséről. Állást foglalt egyes nagyobb vidéki városok után törekvése ellen, hogy

a vasutakat, illetve pályaudvarokat a városok feleltetéséről kijebb helyezték. Rámutatott a városok fejlődésének azon törvényszerűségére, hogy azok mindig a közlekedési eszközök felé fejlődésnek és ezért nem csak elszűrtlenek, de egyáltalán hibávalonak is tartja a vasutak kibővítését. Többi főbb ponton a városok megint csak hozzáférnek a kihelyezett pályaudvarokhoz s megújulva a mostani állapot, legfeljebb az a különbözéssel, hogy a városok mostan központjaiból az üzleti élet meg tavolabbra, a kihelyezett vasutak felé húzódnak s a városok mostan központjain jelentőségüket meg jobban elvesztik.

— **Uj politikai napilap a fővárosban.** Március 30-án új napilap indult meg Budapeston „VILÁG” címmel, értesítésünk szerint a szabatkönyvesek kiadásában és szerkesztésében, a szabatkönyves-eszmék és elvek (főválogatás, emberszerület, haladás, műveltség, jótékonyaság stb.) terjesztése és a konkrét közéleti célok (általános, tiszták, egyenlő választójog; szekularizáció; felekezeten kívüli oktatás; progresszív adórendszer) kivívása érdekében. — A lap emellett erősen hazafias, magyar szemléletű írtások, amik ösztönözhetetlenek lesz a legszelbőbb liberalizmussal, s ezt a vezérelt egyenlőség közték garantálni, akik eddig is ilyen irányban munkáltak. A most folyó politikai harcokhozban mindenesetre a Jékes az egészen új, határozott állásfoglalás és a független, partokra és kormányra való tekintet nélküli megnyilatkozások eszmék.

Sopronyegy.

— **Betörések.** Hátner Rajmundnak a Várkertnél 78. sz. által levő papír- és könyvtörtő üzletében ismeretlen tettesek betörték. A főbb feltörése után elvitték 150 koronát készpénzben. A betörtök a kerten keresztül az udvarba jöttek és a kényemtől a falon átjutottak a házba. A rendőrség a nyomozást megindította. — Ugyancsak ismeretlen tettesek törtek be Vulkapordányban Zechmeister Ferenc mérésáros üzletbe, ahol 200 korona értékű zsirt vettek magukkal. A csendőrség nyomozza a betörtököt. — **Pinyegé.** (Férfi- és női.) A családállomáson elégett Tschida József férfi öltözékcsomó tulajdonát képező 243 K 60 fill. értékű 1915 kive fertő ná. A tűz a gyűrtől érke szelvényonát mozdonyából kiugrott szikra által keletkezett.

— **Pórlányok.** (Ifjúsági egytel.) alakult Kovácsics Jenő ev. tanító kezdeményezésére. Az egyteli helyiséget az ifjúság szorgalmasan látogatta és az estelet könyvek és hírlapok olvasásával és kellemes szórakozással töltik el. Így az ifjúság meg léte óva ügy leki, mint testi veszedelmektől és így a társadalomnak meg hasznos tagjaivá válhatnak.

— **Bőskányi.** Mult hó 31-én fejezték be a földmívelésügyi miniszterium által rendezett és 4 hónapig tartó karsófarón hazipari tanfolyamot, mely igen szép eredményt hozott, így a tanfolyam látogatóira, mint a rendelőre. A tanfolyam célja, hogy a teli időben a nyugeltesítés szükségét elismerték a már ügyű fötté egyként-feljárás haziparallal egytt könnyebben megkereshessék. A tanfolyam ideje alatt készült 1200 drb. különböző gazdasági czeleket szolgáló kosar. Felér vészéből készülték ruhák és chedhorón kosarak. Megrendelésre készült 200 drb. modern gyöncszálú kosar. Az árak csínasága, jó és szép kivitelének érdeme Tóth József csomai karsófarón-mesteré, ki a tanfolyam vezette és így szakutadása, mint igyekvésé folytán tudták csak a tanulók a karsófarón mesterséget elsajátítani.

Baranyamegye.

— **Mohács.** (Nemesség adományozás.) A királyi Nemzeti Grán és. és kir. alezredesnek és törvényes utódainak a magyar nemességét „mohácsi” előnévvel adományozta. — (Külfünetés.) A király

Polgár György nyuz. főgimnáziumi igazgatójának a lenkerdési kir. főigazgató-i címet adományozta. — (Járási listái értekezlet.) Sey Tamás főszolgabíró március 30-án a városháza tanácstermében járasi listái értekezletet tartott, melyen résztvettek a járasi írtásviselek, a községi- és körjegyzők, továbbá a píesi kir. ügyész és a járasi tüzrendészet felügyelője. A tanácskozás tárgya az új vármegyei tüzrendészet szabályrendelet végrehajtása volt. — (Kinevezés.) Szily Tamás Baranyavármegye főispánja Kéthelyi Andor mohácsi főszolgabírói napfényt járasi díjnak nevezte ki s szolgálatára a baranyavári járásba osztotta be. — (Jóteknység.) A mohácsi iparosok jóteknységű asztaltársasága Glancz János mohácsi szegényosor iparosnak, aki legutóbb a Traubert-féle ház legélese alkalomával kért szavazott, 18 kor. segéjűt adományozott. (Baleset a Duna balpartján.) Nem közönséges érdeklődés mellett történt Tódy Károly mohácsi molnármester hajómalomnak partra vontatása s tovább gurítása azzal a céllal, hogy a sziget felületén túl ezán megcsúszdítván, gőzvezet létessek üzembe. A vállalkozó Badamer Antal vontatás közben éppen a vontatókötél igazsálatlanság foglalkozott, mikor a rettelmes feszültség sodronykötél elszakadt és Badamer szemközti vágta. Badamer öszszergyótt és az első segélyben Dr. Müller Samu orvos részvételével, mely után a László kórházba szállították. — (Vesztett kutyája.) Gulyás Lajos mohácsi cizmadiaségédet a Margitvásárhelyen egy kóbor kutya megharapta. A sérült másnap Budapestre utazott a Pasteur-intézetbe beoltás végett. — (Tolvaj leány.) Kolompár József mohácsi lakos hó 29-én a „Féler hajó” című nyilvános nézben mulatott és két leány társaságában 20 palack sört fogyasztott. A sörtől mind a hárman beruagtak. Kolompár el is aludt és midőn felébredt, öt darab 20 koronás bankjegyre kiányozott. Feljelentésére a csendőrség csakhamar kinyomozta, hogy a pénz az egyik leány, Szilágyi Maria nagykirályi illetőségű 23 éves leány lopta el. Kihallgatása alkalomával eleinte tagadta nyomban bevallotta. (Férfi- és női.) Engeszer Gusztáv Mihály veg. mohácsi kekekest, utóbb kölköji kersomáros életének 37. évében elhunyt. Özevge és három kiskoru árvaja siraja. — Lőrencz Ferencnek szül. Poller Rozina életének 44. évében meghalt. Temetése husvét vasárnap délután ment végbe.

APRÓ HIREK.

— A pétervári intendantúraban vezetett vizsgálat most derítette ki, hogy az orosz-japán harubaron óriási sikasztások történtek, többek között a vészanszállításnál egy millió rubelt és a konzervszervezésnél meg millió rubelt sikasztottak.

— **Büdszentmihályon** (Szabolcs megy.) Bagdi Imre gazdálkodó mult hó 27-én feleségére ötször, magára pedig háromszor lökt. Bagdi meghalt, a felesége pedig halálköltik.

— **Nagyestir** (Szeben megy.) községben egyszeres tübb helyen tűz támadt és néhány gazdaság teljesen leégett. A tüzet a cigányok gyújtották.

— **Pétervárt** hat embert koleramegbetegedés tünetei között kórházba szállítottak. Közülök egy nyomban meg is halt.

— **Az asztrachani** Nagjiev-cég Ismail nevű gőzvonatja 65.000 tonna kőolajszállítmánnal Baku közelében össztűzbe került. Az Argo nevű gőssel és elmerült. A legénység megmentek.

— **Berlinben** Baród Frigyes 17 éves budapesti gimnazista a Friedrichstrassen egy automobil-börkoci elütötte. A fu. esontörtést és súlyos belső sérüléseket szenvedett.

Kereskedelmi és ipari értekek.

Borkereskedők seregelme. A Magyar Kereskedelmi Csarnok borkereskedői szakosztályára panaszok érkeztek az iránt, hogy az új börtörvény 57. és 63. §-ában megállapított hatóságok közösközésével szemben a pinocívizálattól feltűnő és oly módon eszklők, hogy ezáltal szükség néll károsítják és erkölcsiség süljűk a kereskedőket. A szakosztály elhatározta, hogy feltörleszteti intez ügy a földmívelésügy, mint a kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy az ellenőrzéssel megbízott hatóságok közösközés ellen a szakosztály megalakulását az ellenőrzés hatályosságának sérelme nélkül, kiméltelenen és aképpen végezzék, hogy ezáltal a kereskedők ne károsítsanak. Ezenkívül elhatározta a szakosztály, a központ pedig orvadtokt azon a címen, hogy hírlapok mutatkoztak, visszarítottak. Pörre kerülvén az ügy, kitűnt, hogy a Hungya árú romlása és elporhadása címen csak 29/000t (ezrelek) [holott a kereskedelmi szokásban ez 29/000-nál is nagyobb] számított és a központból hányosan érkezett árúkat is üzletvezetőivel fizetteli meg. Ez az agráriusok által hangoztatott beszéltes keresztényi eljárás! Nagyon természetes, hogy a Hungya, saját alkalmazotainak valómása alapján, kénytelen volt a kauciót megprézt visszafizogatni.

Ipari szövetkezetek országos kongresszusa. A fővárosi és vidéki szövetkezetek mult hó 29-án a Pesti Lloyd társulat szobájában a szövetkezetek országosát ügyben kongresszust tartottak, amelyen 48 ipartestület és szövetkezet 198 küldöttye és a budapesti férfi- és női szabók mintegy 200 képviselője vett részt. A kongresszus Gólleri Mór diszelnöknek, Vékár Blátt kongresszus elnöknek választotta meg. Az elnöki megbízott után Gólleri Mór beszélt a megígérté, hogy a kisiparosok ügyé támogatni fogja. Ezután a kereskedelmiügyi miniszterhez intézendő memorandumot olvasták fel. A kongresszus elhatározta, hogy felkéri a minisztert az ipari szövetkezeteknek szakmánykontól való országos szervezésére. Mult hó 30-án délben a kongresszus kétszáz tagu küldöttyegek tiszteletgel Hieronymy Károly kereskedelmiügyi miniszterrel. A miniszter kijelentette a küldöttyek előtt, hogy a kérted lekiismeretes és jóakaratu megfontolással tárgyával fogja tenni s annak idején közölni fogja velük az eredményt.

Ipari kiállítás Manchesterben. Ez év május 12-től június 15-ig nemzetközi ipari kiállítás rendeznek Manchesterben, amely főképp a következő csoportokat fogja felölelni: építészetenek, gépészetnek, disztiipar, fűtés, világítás és szellőztetés, butor- és lakberendezési cikkek, háztartási cikkek, élelmiszeri ipar, kérészet, porcellán-cikkek, a fenti iparikkéknél használt gépek és eszközök.

Mezőgazdaság és állattenyésztés.

(Az új földmívelési miniszter a közösközésért. Sorényi Béla gör földmívelési miniszter nagylegtelőségi rendeletet adott ki, mely szerint a községi tulajdonban lévő közösközés felosztása, berbeadásja vagy részleges

4.

eladása tárgyában hozott határozatok végrehajtásához a törvényhatósági jóváhagyáson kívül az ő engedélye is szükséges. Az egész kérdés jelentőségének megítélése céljából tudni kell, hogy Magyarországon a köztudni legelőt egyrészt az azokon megszáradtakon át legelőt egyrészt az azokon rendszeretlen lelegeltetés, fölgyújtott abszolút rendszertelen lelegeltetés, másrészt a javító munkálatok teljes elhanyagolása s a nagyarányú legelő és rétfeltörések következtében a lehető legrosszabbak. Akár hány fekvésnél, éghajlati és talajviszonyainál is a legelőhelyezkedésére praefrago egyenesen az állattenyésztésre praefrago desztinált legelőnek van, mely abszolút lelegeltetésre van utalva, s így értékes állattenyésztésre képtelen. Így legelőhelyezkedésük számos helyen épen a legelőhelyezkedésére gazdasági foglalkozásúak a legelőhelyezkedésére és az állattenyésztésre szükséges trágyahánytat, az állattenyésztésre ez a vidékenkénti válsága s szentermelés ez a válság felé viszi. Az idezett törvény ezt a veszedelmet kívánja megakadályozni. Az eljárásszerűen több irányban is törekszik. Segélyeket, olcsó kölcsönöket rendel engedélyezve a legelőhelyezkedésére szándékolt legelőhelyezkedésére, a sovány legelők feljavítására ugyancsak a jóminőségű tenyésztéseket úgy apak, mint anyak beszerzésére. A segély mértéke apaállatoknál a vétélek egy évi kamatmentes előlegzése s annak legelőhelyezkedésére való mérséklése; anyaállatoknál a beszerzésre fordított öt éves kölcsön kamatterhének fele; legelőhelyezkedésnél pedig az annuitás maximum 50 százaléknak elvállalása. A kedvezményeket csak községek, közbirtokosságok, gazdasági egyesületek és szövetkezetek részére adhatók.

A baromfi-tenyésztés fejlesztése.
A földművelésügyi miniszter rendelet intézett a gazdasági felügyelőkhöz, amelyben utasítja őket, hogy ez évi július 15—30 között terjesszék fel javaslatokat arra vonatkozólag, hogy keletkezzen a degenerált baromfi-tenyésztésanyagot jól kellene nemese hibbaromfiak keresztkiosztásával megjavítani. Mivel pedig sokkal több a nemese hibbaromfi óhajtok száma, mint amennyinek kerelme kielégíthető lenne, utasította a miniszter a gazdasági felügyelőket, hogy a keresztkiosztási javaslatokat minden egyes tételre nézve a helyi viszonyok ismerete alapján tegyék meg. Maga a hibbaromfi kikiosztásának módja maradjon régi. Vagyis a javításnak módja maradjon régi. Vagyis a javításnak módja maradjon régi. Vagyis a javításnak módja maradjon régi. Vagyis a javításnak módja maradjon régi.

Felvétele a kertmunkásiskolaiba.
A nagybeszűrt kertmunkásiskolákban most vesznek fel képzésjelöltöket. Felvételi azokat, akik tízenkét évesek nem fiatalabbak és tízenkét évesek nem idősebbek. Igazolnivali az az elemi iskola hat osztályának sikeres elvégzését, a munkára alkalmas testfelépítést. A tanulókat az iskola élelmiszer és lakást is közzé ad. Felvételt a nagybeszűrt kertmunkásiskola vezetőjéhez kell fordulni. A kérvények egy koronás okmányhellyelgel láthatók el.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. R. Bősárkány. A cikk jó és a karácsonyi száma tartotok fenn, miután csak alkalmilag lehet közölni. Kérném azonban minél gyarabban becses tudósításait. Legszívesebben advöztülnék.

Borivek és borkönyvek

1909 június hó 1-jén életbepelelt törvény rendelkezésének megfelelőek kaphatók a

„Corvina” papirkereskedésben

Sopron, Színház-utca 26. szám.

36 minőségű
csmagolópapíros
Kifője 12 fillérért
kapható a kiadóhatalomban:
Sopron, Ógabona-tér 18.

Aki olcsó,

4 1/2%-os kölcsönt akar,

aki földet akar venni

aki olcsó és megbízható

benzinmotort, cseplőgépet,

vagy más

ipari és gazdasági gépeket

akar venni, az forduljon

GRUBACSEVICS KÁROLY

gazdasági irodájához

GYŐR, Külső-Baross-ut 10. sz.

GOETZLOFF OSZKÁR

fényképezési műterme

SOPRON, Kossuth Lajos-ut 31.

Ó eszáz. és kir. Fensége Lajos braunai és orfiai herceg udvari szállítója, Hohenlohe-Waldenburg herceg őmetőssága szállítója, ajánlja magát minden adandó alkalmi felvételre képesapóktól kezdve (6 drb. 2 K) a legművészebb gumit- és hívásoknak azonnal elvelel teszek és csak azon aratát számítom mint helyben. — Szoba- és sportfelvelel-ekben specialista vagyok.

Gludovátz Alajos

ácsmester

SOPRON, Bécsi-ut 8. sz.

***

Ajánlja magát a n. é. közönségnek kisebb munkák és javítások elkészítésére, melyet olcsón és pontosan eszközöl.

NYUGATMAGYARORSZÁGI „PETŐFI”
KÖNYVNYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG
SOPRON, VÁRKERÜLET 74.

Készít gyorsan és pontosan mindenféle nyomtatványokat, csinos és tiszta kivitelben, jutányos árakon. Különösen ajánlja magát névjegyek és üdvözlőkártyák és hasonló nyomtatványok készítésére, melyek még a megrendelés napján el lesznek szállítva.

Alap. 1873. Pártokjuk a honi ipart! Telefon 3

Kaucuknyomdak minden árban kaphatók.

Legjobb haktográfnyag kilétező 3 korona 20 fillér.

**Rugyanta-
búlegyőzők**

legszébb kivitelben és a legjutányosabb árban készít:

VÁRADY IGNÁC rugyantahelyező-műára

Sopron, Színház-utca 2. szám, földszint.

Hazai gyártmányok raktára!

PAPÍR, IRÓ-, RAJZ- ÉS IRODA FELSZERELÉS

a legnagyobb választékban, a legismertebb és legkisebbekhez is kielégítő kivitelben **bámulatos olcsó árak** mellett kapható

a „Corvina”

papirkereskedésben

Sopron, Színház-utca 26.

Videki megrendelések nyomában és a legmesszebb merő lelkiismeretességgel teljesítetnek.

Maradiság a boldogulás hóhéra!

Használjon **Tőzegalmot**, **Műtrágyát**, **KOKUSZ POGÁCSA ERŐTAKARMÁNYT** jobh, olcsóbb és egészségesebb minden más alomnál, különösen szőlőtrágyát és szarvasmarhák és lovak számára. **Bámulatos olcsó árban adja és vidékre szállítja a SOPRON ÉS VIDÉKE GAZDASÁGI HITELSZÖVETKEZET — Sopron, Ógabona-tér 18. szám.**

NYUGATMAGYARORSZÁGI „PETŐFI” KÖNYVNYOMDA R.T. Sopron, Várkerület 74.